

EL BORINOT

Setmanari il·lustrat

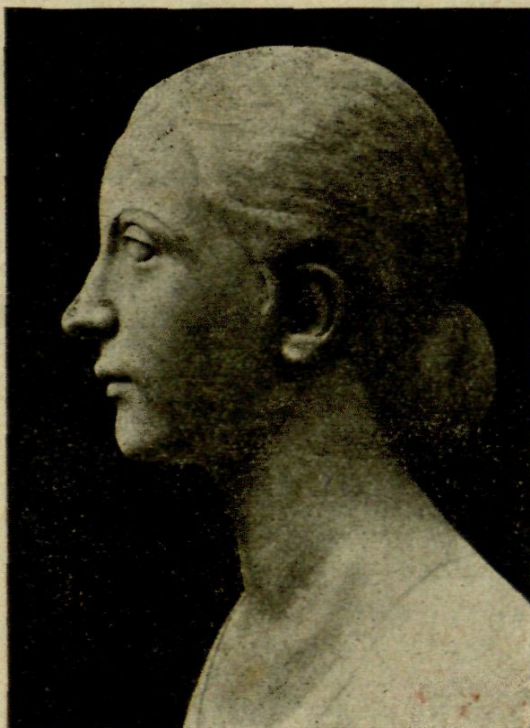
20 cms.

ANY V. N.º 180

5 MAIG 1927

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

LA CORRESPONDÈNCIA A L'ADMINISTRACIÓ: ANGELS, 22 I 24. — BARCELONA

De l'Exposició de Marius Vives, que
s'inaugura dissabte a les
Galeries Dalmau.

UAB

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

AVIAT SORTIRÀ

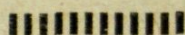
Les Estacions

Llibre de poemes

de

Lluís Bertran i Pijoan

Dipòsit central: C. Angels, 22 i 24. - Barcelona.

Els escrits que fan pensar

DE TEATRE

Dies enrera van coincidir els senyors Farran i Mayoral i Josep Maria de Sagarra a lamentar-se de l'escas-sedat de públic que assistí a les representacions d'Emma Gramatica. El primer es preocupava particularment de la qüestió. La seva lamentació partia de la indiferència del públic barceloní davant els "Compagnons de Notre Dame" i s'estenia a la fredor amb què han estat rebuts els Pitoeff, la Pierat, l'actriu italiana esmentada. "Quines són les causes de tot això?—es preguntava En Farran i Mayoral—. Voldríem que altres companys hi diguessin el que els sembla i aleshores nosaltres també provaríem de dir-hi la nostra".

La noble naturalesa d'intellectual apassionat que és En Farran i Mayoral té raó d'alarmar-se. El seu article ens ha fet reviure gaudis inoblidables. Aquella Duse convertida en Hedda Gabler, per exemple, qui no la tindrà present tota la vida? Abans de dir paraula, tot just entrava a l'escena, ja ens produïa calfred. Un pentinat llís, un front estret, una testa aplanada, uns ulls malignes, un pas avellutat, lent i sinuós, ens la feien veure com una gata.. Entrava a escena amb els braços caiguts al llarg del cos, els punys closos, la llambregada fosforescent... D'aquella gata ho podíem esperar tot. I després aquella veu. Quan Hedda parlava a Thea tot amanyagant-li els cabells, d'un ros pàl·lid, ho feia amb una barreja de tendresa i de ràbia, d'encís i de despit, i estrenyia les dents, li tremolaven les paraules. La veu d'Hedda, trencada i agra aquell instant, exclamava: "Thea dei cappelli biondi!" Es volia fer dolça vanament... Nosaltres, en veure aquella manyaga, ens estremíem per la pobra

Thea i gairebé desitjàvem el suïcidi d'Hedda. Però quina terrible fascinació!

Creieu, amic Farran i Mayoral, que la Duse, la Sarah, Zacconi, Caravaglia eren unes caixes de música tan meravelloses com de vegades ens sembla? La meitat de la música la hi posàvem nosaltres. Anàvem a les representacions amb les obres llegides, les comentàvem apassionadament, en parlàvem setmanes seguides, i tot amb quin fervor! Darrera nostre, o més exactament, davant nostre, hi havia un auditori, no sempre nombrós, però fervorós sempre.

Vós heveu retret "i due centi" de Novelli. Ara bé: aquests dos cents i nosaltres i molts d'altres que s'hi afegiren després érem uns snobs. Això feia que mai no tinguéssim por del ridícul. Jo crec que en realitat no el coneixíem. Entorn dels snobs es creava una atmosfera d'entusiasme per tota obra d'empresa atrevida i original. El nostre fervor no ens deixava conèixer la ironia que després, entre nosaltres mal entesa i mal administrada, ha glaçat tantes coses.

L'humorista Courteline hagué de sortir, a París, en defensa i rehabilitació dels snobs. També allí, com ací, hom s'ha mofat dels snobs, hom ha fet ironies a la seva esquena. Qui no s'ha cregut amb dret de burlar-se d'ells? Quan un home no es diu Molière, jo no sé si té gaire dret a mofar-se dels preciosos ridículs d'una època, dels snobs, diguem-ho clar. I encara a Molière més li valdria haver deixat tranquil·les les "Precieuses" i les "Femmes Savantes".

A París, que té un públic per a les coses d'art i de literatura, fou necessària l'existència dels snobs perquè

4. - EL BORINOT.

triomfessin Rodin, Debussy, Moreas, Barrés i tants d'altres. Què ha de passar a casa nostra? Quina falta hi fan a Barcelona cinc cents snobs batalladors sorollosos, d'Artagnans agressius i exaltats per les coses de l'art i la literatura! Abans n'hi havia alguns; ara sembla que l'espècie s'hagi perdut. Tothom vol ésser discret, mesurat i irònic. L'art i la literatura són coses de professionalisme. Que no s'hi fiqui qui no hi entengui, sinó per a comprar els productes. I boca tancada qui no sigui de l'ofici i a admirar per força allò que li assenyalin els pocs professionals escollits. D'això al mandarinisme de l'art no hi ha més que un pas.

En això tots havem pecat. L'art el creen uns pocs, és cert, però el senten i l'entenen moltíssims, fins dintre el mateix poble; i entre els creadors i la massa anònima hi ha una zona intermediària, ni tota poble ni tota selecció, que serveix com de vehicle entre uns i altres. Arreu del món aquesta zona apassionada d'art, de curiositat i d'originalitat és d'una importància capital per a la producció artística. Es la caixa de repercussió que fa arribar al poble la veu de l'artista. Ací diria's que tots havem fet els possibles per restringir aquesta zona i de segur l'havem restringida amb els nostres exclusivismes.

Aquesta zona diguem-ho d'una vegada, és la dels snobs. Ells són l'antitesi dels freds, dels reservats. Els seus entusiasmes abracen les obres més diverses i contradictòries. Els podríem caracteritzar així: "Sempre estan a punt d'admirar". Entre nosaltres, aquest fervor admiratiu tenia dos aspectes: un d'universalment humà i un altre de patriòtic. Quan es fonien sortosament donava un resultat una mica complex i informe, però que no havíem d'haver menyspreat. Era un estat d'ànim col·lectiu ple de prometes, de les més belles prometes, que hauríem hagut de conrear amb tant

d'amor com d'intelligència. En lloc d'això ens havem mofat d'ell, l'havem abandonat, o l'havem fet objecte d'ironies. Ens hem rigut de l'entusiasme, de la confiança i de la devoció del nostre públic. En el nostre teatre, principalment—i em limito al teatre perquè ell ha motivat el present article—els exclusivismes han fet un mal que trigarà a ésser reparat, "No has d'admirar més que això—a mi!—hem dit als xardorosos—; tot l'altre no és res. I ha començat la destrucció. Durant temporades senceres només ha estat bo un autor i gairebé aquell sol s'ha vist representat. Després han pujat al banc un altre i un altre, i han estat obligats els anteriors. En nom d'una escola, d'una tècnica o d'una personalitat han estat condemnats acerbament—impunement—des dels diaris més autoritzats, obres, personalitats i escoles prou riques i fecundes per ésser respectades si més no. Un moment dominà el nostre teatre una mena d'afany atabalat i irresponsable de fer trencadissa. I la trencadissa es va fer i el públic en restà esbalaït i desorientat. Fem punt ací. Tot això no és l'objecte del meu article. Anem a un exemple.

Jo havia conegut, ja fa anys, una família de snobs barcelonins. Llegien Ibsen, Shaw, Oscar Wilde, Maeterlinck, anaven als concerts, a les estrenes del teatre català, no mancaven a les representacions de cap companyia estrangera, compraven llibres catalans... Amb el seu entusiasme, que era inextingible, aquesta família en contagià quatre o cinc més i aviat foren una quarantena de persones que tot el dia parlaven d'art i de literatura del país o de l'estranger. Eren uns perfectes snobs. Com a tals, assistien a les exposicions, compraven obres d'art quan podien, feien música a llurs cases, omplien amb il·lusió llurs biblioteques i amb quina devoció, de vegades, convidaven un artista o un escriptor a dinar! Jo recordo haver acceptat la invi-

tació amb més emoció, segurament, que no pas havia estat feta. Hom pensava en els salons de París, en Alfred de Musset entre dames i damiselles, en Balzac que observa dintre els medis burgesos... Tot això era petit, a Barcelona, però l'entusiasme i la il·lusió eixamplaven el quadro.

Aviat aquestes famílies se sentiren descoratjades. Aviat algú es mofà d'elles i elles mateixes es veieren ridícules. Calia tant de fervor, tant de tacte i de voluntat per convertir aquella tebior d'estufa en flamarada arboradora. En lloc d'això, la ironia i la mofa. La mofa, i més d'un vegada s'havia aixecat la cortina del teatre català amb la sola presència d'aquella quarentena de snobs a les butaques.

Després aquells snobs es refredaren, es dispersaren i no han tingut gaires imitadors. No sé si avui n'hi ha. Sé que, de vegades, no s'ha aixecat la cortina del nostre teatre — jo en puc parlar, una nit es produí amb una obra meva —; a la porta de l'establiment hom ha posat una excusa qualsevol; la veritat era que no s'havien venut mitja dotzena de localitats.

Vós, amic Farran i Mayoral, us lamenteu de l'escassa assistència a les representacions de les companyies estrangeres. I de l'assistència al teatre català, què en direm? Han vingut els autors nous, tot són obres models, però el públic no hi va. La meitat de les representacions de la temporada són estrangeres i el públic tampoc hi va.

No serà que entre tots, autors, crítics i empresaris, hem desorientat el públic? No l'hem enutjat, no l'hem desmoralitzat amb els nostres exclusivismes, amb la nostra manca de fervor i d'entusiasme, d'*ideal*, en una paraula? Es arribat potser el moment de fer examen de consciència.

JOAN PUIG I FERRETER

(De "La Publicitat", 1 de maig).

Els Jocs Florals

El diumenge, dia 1 de maig, es celebraren en la intimitat els Jocs Florals d'enguany. Foren els premiats:

J. Estadella Arnó (Flor i Englantina), Cases de Muller (Viola) i Felip Graugés i Camprodón (Premi extraordinari).

Accèssits: Manuel Vilà (Flor), Estadella (Englantina), Mateu Janés i Duran (Viola), Alfons Fernández Burgas (Extraordinari).

Prosa: Carles Rahola. Guanya l'accèssit Alexandre Font.

Fastenrath: Pompeu Creuhet ("Bromes i veres").

Concepció Rabell: J. Puig i Ferrer ("Una mica d'amor").

Al vespre a la casa Martin es féu el sopar dels Jocs, amb molta animació.

Llibre oportuníssim

El mestre Altés ha tingut una bella pensada de reunir en un volum el que s'ha publicat a la premsa relatiu a la personalitat del Canonge Collell amb motiu de l'Homenatge unànime que hom li tributa, ran de les seves noccs de platí periodístiques.

El llibre contindrà allò més escollit i de més significació pel seu contingut documental que durant més de dos mesos a la premsa de tot Catalunya i àdhuc de fora s'ha publicat.

D'aquesta manera, d'una manera còmoda i segura hom podrà tenir el bé de Déu de literatura que moltes signatures prestigioses han produït en aqueix esdeveniment tan celebrat.

El llibre serà de grandíssim interès.

Les noies al pou.

De l'exposició de Marius Vives que s'inaugura el dissapte a les
Galleries Dalmau.

Del "Foment de les Arts Decoratives"

Continua essent visitadíssima l'Exposició d'Heràldica que pot considerar-se com l'esforç cabdal d'aquesta entitat per servir la cultura. Per altra banda les seccions van enriquint-se, puix cada dia hi ha nous expositors que volen afegir-hi alguna cosa de llurs colleccions. Al cap d'avall aquesta exposició, en contínua creixença, vindrà a ésser una síntesi de totes les colleccions arqueològiques de Barcelona per a delectança i profit dels estudiosos.

* * *

Com que aquesta exposició ocupa tots els locals de l'entitat, el "Centre Excursionista de Catalunya" ha ofert la seva sala d'actes per a la conferència que a precís del "Foment de les Arts Decoratives" donarà l'acadèmic En Francesc Carreras i Candi sobre l'heràldica Cívica de Catalunya. Aquesta dissertació comentarà alguns dels objectes exposats al "Foment" i explicarà entre altres coses curiosíssimes, com ha anat desapareixent el senyal reial de molts segells municipals de la nostra terra; serà pública i tindrà lloc el dia 6 de maig a dos quarts de deu de la nit.

* * *

Malgrat el moviment de l'Exposició, no han deixat de donar-se els curssets de tècnica dels oficis d'art, a una de les sales del pis superior del mateix local i amb la concurrència que palesa l'encert d'aquests ensenyaments.

Els dies 19 i 21 en Romà Bulbena explicà pràcticament els esmalts sobre metall en totes les seves varietats i després el senyor Pere Corberó, auxiliat del seu fill Xavier començà amb gran competència a tractar del Repujat dels metalls i dels bronzes d'art per a il·luminació, mobiliari i altres, amb demostracions manuals, que tant plauen a la concurrència. Aquest cur-

set es compon de tres lliçons, la darrera de les quals es donarà el dia 30 d'aquest mes.

Després vindrà el curset d'En Armengol Alsina Munné, especialista de la tècnica del libre de gran luxe, que ha dirigit molts anys un dels tallers editorials més importants de París. Ell ens explicarà els secrets de l'ofici i ens el farà veure realitzats en una visita a la Biblioteca Moderna d'En Gustau Gili.

Les lliçons tindran lloc els dies 3 i 5 de maig i la data de la visita s'anunciarà oportunament.

Com a fi de tots aquests cursos hi haurà una visita colectiva a la Manufactura de Tapisseries i Catifes de Sant Cugat que tant de nom ha donat a Tomàs Aymat que la dirigeix. La Manufactura ha estat traslladada de poc a un nou local fet a posta i estarà en funcionament el diumenge, dia 8, en què tindrà lloc la visita-excursió, digne coronament d'una sèrie de curssets interessantíssims.

* * *

S'anuncia de Londres que només per a veure l'exposició d'Heràldica vindrà a Barcelona Mister Albert van de Put, savi arqueòleg especialitzat en les antiguitats d'Espanya, sobre les quals ha publicat diverses obres interessantíssimes, que constitueixen autoritat dins de cada tema. Esmentem entre elles un follet sobre la divisa dels Borja, família que donà dos papes al cristianisme i sobretot el volum sobre Ceràmica Hispano-Moresca, procurant datar les peces principals, de Museus i colleccions particulars, a base dels escuts que en elles figuren.

Mister van de Put, que dirigeix una de les seccions del Museu Victòria i Albert, a South Kensington (Londres), estarà només tres dies a Barcelona. El Consell Directiu del "Foment" i els principals expositors li ofereixen un sopar íntim a l'Hotel Ritz.

8. - EL BORINOT.

Llibres, volem llibres

L'estatge parla al visitant, del nostre gust artístic; la biblioteca li parla de la nostra cultura. Esforcem-nos tots perquè l'un i l'altre estiguin al nivell que ens correspon.

Dóna llibres a qui té fam i set de cultura.

No cerquis experiència de la vida, en els llibres; cerca solament ensenyances.

Es mesquina d'ànima voler fruir exclusivament de la lectura d'un llibre.

Així com les flors dels parcs són per a goig de tothom; així són els llibres.

Fes excursions per a la salut del teu cos. Llegeix, car la lectura és el pa de l'ànima.

Llegeix força i fes llegir als altres.

Qui no pot segar, espigola. Qui no pugui donar algun llibre interessant, que el deixi temporalment a la biblioteca del Centre, per a que el llegeixin els altres.

Quan en les teves excursions trobes un lloc agradable o interessant, segur que ho comunicaràs als teus companys i els instigaràs a que vagin a contemplar-lo. Si trobes algun llibre que t'interessa, t'emociona o t'ha ensenyat alguna cosa pensa també en lo que disfrutaran els teus companys, llegint-lo.

Actualment és pecat l'incultura. Pensa però, que en aquest pecat pots tenir una mica de culpa si et desen-

tents de la cultura dels teus companys.

Hi ha una cultura individual i una cultura colectiva. Si et falta la primera te'n ressentiràs tu sol. Si falta la setgona, se'n ressentirà fins la cultura individual dels que formen la col·lectivitat.

La cultura en els homes, és com les joies en les dones.

Tants bells llibres que hi ha per llegir i quant de temps perdut en cabòries sense sentit!

J. MONLEON MACIAN

(Del "Butlletí del Centre Excursionista Els Blaus", abril de 1927).

El ventall del poeta

Diumenge vinent, segon diumenge de maig, el qui segueix al diumenge dels Jocs Florals, és la festa del "Ventall del Poeta", de la casa Vilaró, carrer de Ferran, 14.

Fou una felicíssima iniciativa d'aquest home abrandat i cordial que es diu Ramon Vilaró i Guillemí, que l'any passat, primer de la seva realització, tingué un èxit esclatant. Enguany no desmereixerà, n'estem segurs, ans creiem que continuarà el seu esplendor digne de l'hora present de la nostra literatura.

Sabem que a hores d'ara ja hi ha alguns ventalls sol·licitats.

Recanxutatge Fort el millor
E. Granados, 85. Telef. 2853 G.

M a t e r n i t a t .

De l'Exposició de Marius Vives que s'inaugura el dia 7 a
les Galeries Delmau.

Mestre en gay saber ⁽¹⁾

Encara que més amunt he estampat el mot estrafalari de *desliteraturarme*, aixó no vol dir que de ma celda del Seminari ne foragitás ingratement la Musa patriótica que m'havía inspirat els versos meus afortunats, els únichs potser de qui podria dir *che forse non morran*, mentres Catalunya remembre la *Alma Mater* del seu Renaixement, la Institució dels Jochs Florals. Una vesprada que feya un fret de no sé quants graus dessota'l zero, me vingué'l rauxis de fer una cantada al Sommetent, y ab eix títol componguí uns versos calentons calcats, en la forma métrica, sobre'l patró de la famosa oda de Manzoni a la mort de Napoleón. Filada la primera estrofa, seguien les demés com les denes del rosari en mans d'una velleta; y quan vingué l'hora de enviarla a la Secretaría dels Jochs, cap a Barcelona se l'endugué un bon amich, pera que fos portador segur. Afavorida fou pel Consistori ab una altra *Englantina*; y'ls Superiors me donaren permís per anar a recullirla. Altra volta en lo gran Saló de Llotja vaig sentir l'aleteig de la gloria a frech de mos polsos somoguts; pero crech que aquesta tercera vegada'ls aplaudiments anavan, més que a la poesia, endreçats a la sotana que'l poeta vestia.

Acabada la lectura de les composicions, tenint ja guanyats los tres premis ordinaris que demana'l Reglament dels Jochs Florals, lo día 7 de Maig de 1871, era proclamat MESTRE EN GAY SABER, essent president D. Estanislau Reynals y Rabassa, y Secretari D. Joan Montserrat y Archs. Aixís consta en les firmes que autorisan lo Títol del Mestartge que'l Marian Aguiló volgué fer ilustrar ab alegóriques vinyetes bellament policromades per un hábil miniaturista.

(1) D'«El meu fadrinatge».

La més estreta y coral de les abraçades que dels companys rebí en tal diada, fou la del estimat amich, Mestre dels mestres, lo venerable Patriarca qui desde sa adolescencia havia fet les espirituals esposalles ab la Llengua Catalana; de qui'm plau ben sovint ferme esment y ara posar al final d'eixes memòries son nom prestigiós de AGUILÓ, que sempre será per mi reverenciat com l'íntim evocador de les més belles jornades de ma primera joventut.

Assolit ab tres gambades lo títol que aleshores era més estimat que ara, sense que pensás pendre comiat del nostre anyal Certámen, ans al contrari, sentint per la veneranda Institució un afecte d'enamorat y un respecte quasi diré filial avuy no molt corrent; en el recés de ma celda, sense haver d'esforçarme en dar la girada, ni molt menys pensar, com alguns suposan, que la sotana hagués de ser un apagallums; doní a mon esperit la orientació convenient pera rebre gradualment les iniciacions del sacerdocí; tant en la direcció de mos estudis com ab la práctica diària de la vida de seminarista.

Y quan vingué'l moment de rebre la clerical tonsura, sentint lo frech de les estisores ab que'l Bisbe tallava un floquet de mos cabells, tot dient allò tan hermós de *Dominus pars hæreditatis mæa...* vaig sentir esvahirse de ma imaginació tota boyra de dupte, y revestit del sobrepellíç, me semblá que una mà suavíssima feya desaparèixer de mon esperit la polsina d'il·lusions efímeres, per ferhi brillar les irradacions de la mes transcendent y lluminosa idealitat. Aquell blanch sobrepellíç venia ser com una *toga virilis* que signava la terminació del temps de ma vida que som volgut anomenar DEL MEU FADRINATGE.

* * *

(De la tristesa)

La tristesa penetra en el cor per vies desconegudes, i si l'home en tingués la clau, en el més fondo de la mar la llançaria.

Tal volta s'adormi alegre el qui es desperta desassossegat i neguitós i veu el cel alegre i el sol esplendent i, sense saber perquè, té fam de llàgrimes.

L'ànima no entén el llenguatge de la raó, ni la raó és senyora dels moviments interiors que, sense causa explicable, fan espurnar els ulls, inspirant enyorament de coses que mai han sigut posseïdes, ni tampoc anomenades ni vistes.

Hi ha pobles en la terra que celebren ses ballades al so d'instruments tristos i els hòmens d'aquells pobles, fora de sa pàtria, s'emmalalteixen de mal d'ausència, i sols s'atura sa pena escoltant les tristes notes que oprimeixen l'esperit dels altres que no les entenen.

En moltes desgràcies, ben sabut és, l'infeliç es complau recordant-se del que motiva la seva infelicitat, i el mortifica amargament tota cosa alegre que exciti els sentits o vulgui ocupar sa memòria i distreure'l de ses penes.

La posta de sol, que és un fet diari que no ens pronostica desgràcies, que no ens amenaça, que sabem tots que és indispensable en els armoniosos moviments de l'univers, amb més gust la contemplem quant més melancòlica és la sensació que ens produeix.

Per què?

Les grans catàstrofes, les penalitats que han amargat la vida de l'home intelligent i perseverant, com per exemple en Colon i en Cervantes, no ens alegren, però ens encisen fins al punt de fer-nos oblidar que en el món hi hagi goig i frivolitats falagueres, i quan més gran és el dol que ens fa la relació del que aquells hòmens pati-

ren, quanta més compassió ens inspiren, i més ens esgarriem de sos torments i misèries, més captiu es fa el nostre cor i més es gosa en sentir poc o molt dolor del que ells passaren.

De vegades la nostra imaginació ens enganya. Ens pensem que l'espectacle de coses alegres ens alegraria, correm a buscar-li i el cor no'n vol.

De vegades pensem que donant la veu al vent esclafaríem en cantars riallers, i el cor se'ns mostra engany, perquè només exhalem tonades tristes que semblen queixes d'un ànima apesurada.

Es que el cor s'empapa de tot el que a la humanitat pertany i en pren el sabor que la memòria no sap guardar, quasi sempre plena de petiteses engrandides, aparentment per nostre egoisme.

No us facin mai por aquestes tristeses, perquè quan més llunyana és la causa, més preciós i estimable és tot home que les pateix.

Abans tinguem por de que siga incapaç de tenir-ne.

L'aucell que fins per a enamorar a sa femella treu cantars plorosos, és manso i benigne.

L'home és feréstec fins que arriba a conèixer la tristesa.

I és que cada instant de la vida de l'home és assenyalat per la mort i la desgracia d'un altre, i qui no entra en torn per a pagar el tribut exigít per la naturalesa a les humanes amargures, contat deu ser entre els individus de nostra espècie.

Visca com a fera qui no sàpiga compadèixer com a home; sia mirat com pedra insensible qui siga tan dur d'entranyes que no hagi sentit ressonar amb condol de morts els crits d'aflicció de sos semblants.

Home de cor és aquell a qui se li encomanen les llàgrimes de penes que

12. - EL BORINOT.

no el fereixen de dret a dret, sinó que sols per la força de la seva reflexió el toquen.

Home es pot dir qui sent el cor nafrat amb el sol imaginar uns dolors que poden patir els hòmens.

Indigne és de tota alegria qui no ha sentit mai turbada la seva, i trista mort de ser la d'aquell que ha viscut sense adonar-se'n de tristeses d'altres.

... ..

Ploren de tristor famílies encongidades en fràgils barraques que la neu soterra en els erms de comarques miserables, i en la ciutat opulenta i vanitosa sonen músiques de goig i s'atropella bulliciosa la gent per a sortir d'un lloc de festa, perquè altra festa comença.

Ballades es fan en la costa, mentre mar endins s'enfonsa la nau i es xuclen les braves aigües als mariners que amb desesperades veus clamen al cel assistència.

El just que fou home de caritat, torna a la terra sense alabances ni companyia, i sa grollera mortalla és senyal de la ingratitud amb què els mòmens pagaren sos beneficis.

I capes amb galons d'or, i estruendo d'orga sonora, i gran ostentació de lluminàries, i solemnitat d'oracions avisen a l'univers de la mort del potentat avariós que mai eixugà una llàgrima, i veié impassible la fam, i el fred, i el desamparo dels òrfens.

Benvinguda sigas a nostre cor, ¡oh tristesa que em fas present que som hòmens!

Qui sap gosar de les glòries humanes, ¡sàpiga recordar-se de les penalitats mai acabades!

Cada generació troba en el món realitzades noves conquestes de la intel·ligència; canti-les en hora bona. ensalçant-les, mes planyi als que no les han gosades.

Cada generació celebra victòries, que foren guanyades per armes glòries, ¡ai de qui no s'entristeixi pensant en la sang que costaren!

No sempre estan plens de ferocitat els mateixos tigres; que també llepen carinyosos a sos fills i ploren a sa manera si troben robada la cova a on els deixaren.

I quan l'home només s'apesara pel que sos cegos instints contraria, ¡que poc va d'un home a un tigre!

Deixeu-nos, doncs, mostrar una volta sisquera, que som capaços de dol i que si tractem en general d'excitar el riure, no és perquè siguem corsecats, sinó perquè no sempre escau a la fortalesa varonil anar-se planyent dels hòmens, i fer escàndol d'afectes que, per ser de naturalesa molt alta, deuen anar rodejats de respectuosos miraments.

¡Ridiculeses humanes, menudes mesquindats, gelosies vanes i petiteses d'esperit, passau que no us veig ni us sento!

¡Tinc la bona sort d'aposentar per un moment la tristesa en l'ànima meva! ¡deixeu-me sol amb ella i no turbeu la ditxa de trobar-me amb tan excelsa companya!

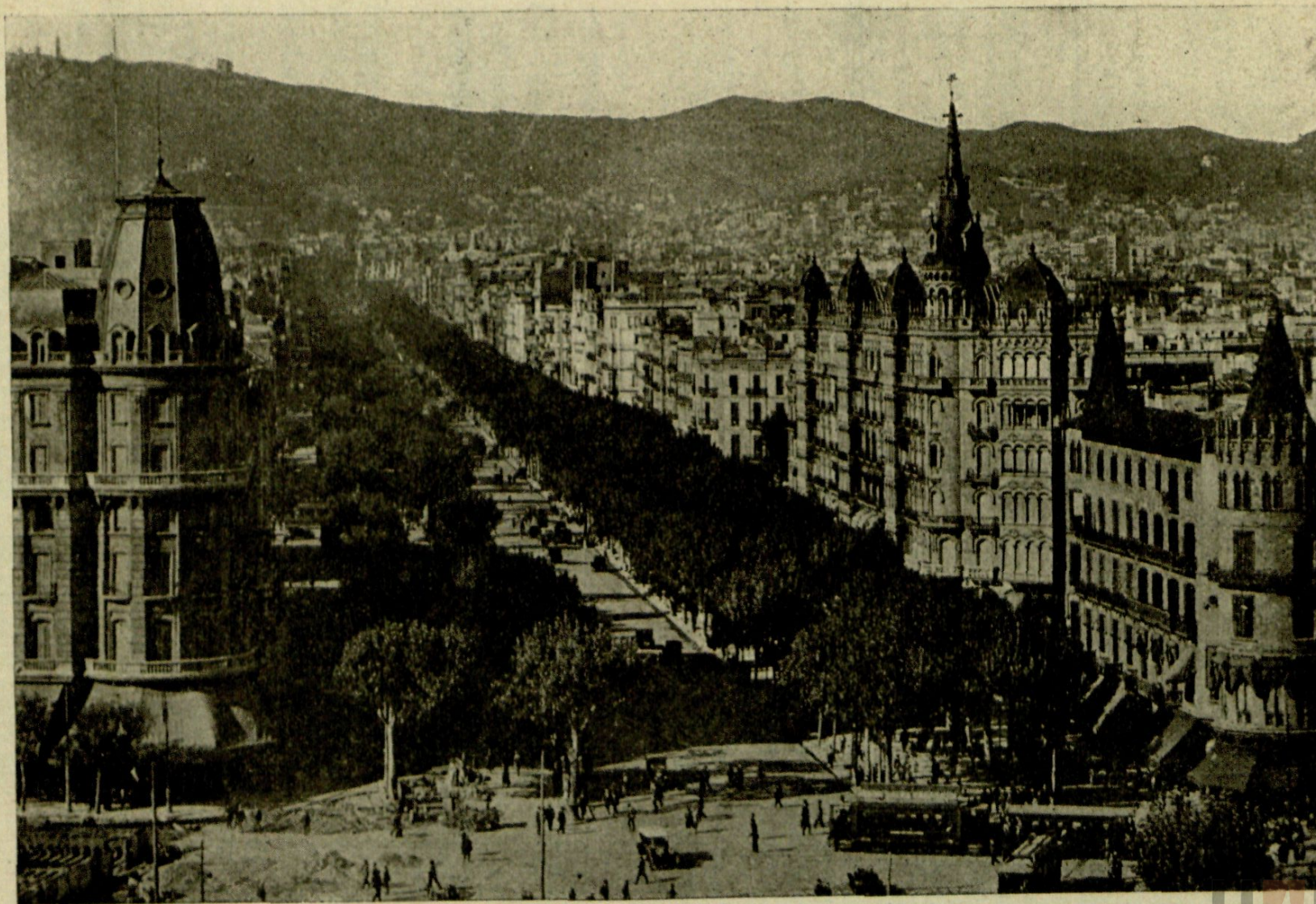
X. (*Robert Robert*).

(D'“Un tros de paper”).

llibres & lletres

—Ha sortit un volum contenint l'aplec d'articles, conferències i estudis al volt de la I Exposició d'Art del Penedès (el volum porta aquest títol) celebrada l'any passat a Vilafranca. Va profusament il·lustrat.

—Al Novetats s'ha estrenat la comèdia de J. Pous i Pagès, que es diu “Puput o el joc de l'amor i l'interès”.

BARCELONA.—El Passeig de Gràcia.

El Campanar de la Vila

A Mossèn Jaume Collell.

O campanar altiu i fort,
símbol d'un poble que, per sort,
la fe té encara per cuirassa!
T'alces al bell mig del poblat,
esvelt, fornit, alt i ceptat
com un gegant de raça.

Mires al sol de fit a fit,
fas cara al llamp, dónes el pit
al torb i a la tempesta.
Amb el cap toques els estels
i et rius dels núvols i oronels
que dansen en ta testa.

Sotges la vila que entorn veus,
vetlles les hortes i els conreus
i els llargs camins de la contrada.
Plegues el fum de tot fogar
i saps si un plany o bé un cantar
ve de la llar per tu emparada.

Al temple antic que a tos peus rau,
com pal de vela d'una nau
li fas una ombra dolça i pia.
Farell del poble que és ben teu,
sembles talment el dit de Déu
signant al cel de nit i dia.

A oració, vespre i matí,
bo i convidant, fa llarg camí
ta veu que s'ou per valls i planes.
Toques a foc i a sometent
i els dols i goigs coneix la gent
pel brandejar de tes campanes.

Fidel company del bon veïnat,
amb ell has rigut i plorat
i celebrat ses grans diades:
i presidint el seu progrés,
li vas dient quina hora és
comptant la gent tes batallades.

Vell sentinella, sempre en peu
de combat, segles ha se't veu
dret com una asta de bandera.
Fort com la mà que et va bastir
la vila i tu vàreu sortir,
crec, de la mateixa pedrera.

Orgull dels fills que has vist pujar,
l'amor nadiu els va encarnar
ta gran visió que mai s'esborra.
Lluny del terror t'han enyorat
i a la vila, quan han tornat,
han somrigut davant ta torre.

O campanar soberg i altiu,
que per damunt del caseriu
t'alces més fi que cap espasa!
Sígues per sempre el guardià
de la vila, muntanya i pla
i de ma casa.

MN. JOSEP CARDONA (I).

(I) Del llibre a punt de sortir "Terrals";
de la Biblioteca Sabadellenca.

EL RECITAL

Entre perfums de maig agonitzava
la millor de les dolces criatures,
i l'oreig de la tarda sospirava:
"Viu per a mi, que tes cançons són pures..."

Mes una veu feta a manar severa
clamà, trencant el curs de l'hora trista:
"Cantaire, el cor de serafins t'espera..."
Llavors finà la jove orfeonista.

La blanca host, en rebre-la, com folla
l'aire sagrat ferí amb esbatecs d'ales,
volent gustar la fresca mel que brolla
de les nostres tendríssimes nadales.

Als llavis nou-vinguts els tons visqueren
de la terrena llar per sempre llunya.
Sant Josep i la Verge somrigueren
i Déu s'enamorà de Catalunya.

PERE RIERA

(Del llibre "Poesies").

PELS BELS CARRERS DE MA CIUTAT

Pintura i Decoració

FRANCESC FERRER. Aragó, 193

PINTURA DECORATIVA.-Papers pintats.
Rètols.— Viladomat, 52.-Barcelona.

.. PINTURA de Cotxes i Autos
Joan Mir.—Villarroel, 126

Tallers Castellanas. Escultura religiosa.— Balmes, 123. T. 2318 G.

Ferros artístics, especialitat amb els encàrrecs. JOSEP FLÓ. Aragó 277

Tenyits, rentats i aprestos. C. de Cent, 319. (Ssal., E. Granados 64)

TINTORERIA CATALONIA. Tenyits i rentats econòmics. Aragó, 339

Electricitat. CARLES ROSELL
Calabria, 95. Telèfon 1592 H.

Instal·lacions, aigua, gas, electricitat i reparacions. G. TOMÀS Tallers 76

Electricitat i Lamp. MARCELÍ ROVIRA
Plassa Pí, núm. 2.-Barcelona.

Fàbrica de Làmpares Elèctriques
ALFONSO MAÑER.-Villarroel, 173 bis

Instal·lacions i reparacions elèctriques.—Roselló, 207. Telèf. 2989 G.

Reparació de tota classe màquines elèctriques. D. AGUELO. Aragó, 359

PATENTS I MARQUES

A. PASQUAL.—C. de Cent, 304, pral.

Llibres, els millors
EDITORIAL POLÍGLOTA.—Petritxol, 8

MATERIAL ESCOLAR I CIENTÍFIC
(SUC. ESTEVA MARATA). R. Univer., 7

LA FIRA DEL BOSCH. — Joguines.
Rambla del Prat, 2. - Barcelona, G.

Ceràmica i Rajoles
CASIMIR VICENS.—Tallers, 72.

Articles Fotogràfics i Ràdio
PÉREZ I SÀBAT.—Fontanella, 18

Articles fotogràfics i ràdio
V. CALDÉS ARÚS.—Salmerón, 140.

Tapiceria, cortinatges i sillons confort. Consell de Cent, 336, baixos

CASA SIBECAS. Articles per a tots els Sports.—Aribau, núm. 35.

Moneders, Carteres i Petaques (F.)
R. Torres.—Plassa del Pí 2.-Barna.

Fàbr. Articles de pell i per a regal.
Perfum. M. OLLER. Casanova, 117

VIDRES, Cristalls plans. - T. Garcia.
Panadès, 1. Tel. 1166-G. — Barna.

GANIVETERIA ROCA
Plaça del Pi, núm. 3

Esmolet i paraiguer, afinació de tota mena de tall. Bruch, núm. 71.

Bicicletes, Motors, Export
J. BENEDIT. Aragó, 270

BICICLETES I ACCESSORIS, nous i usats.
Creu Cuverta (prop Calabria)

REPARACIÓ I LLOGUER DE BICICLETES.
J. Teixidor.—Carrer Rocafort, 29

L. RICART. Bicicletes, accessoris,
major i detall.—Trafalgar, 41

FIXOLINA **CANIGÓ**

LLÀTZER DE TORMES

el clàssic de l'humor
demaneu-lo a totes les
llibreries.

2
Pessetes.

SALA PARÉS
Establiments MARAGALL
Petritxol, 3 i 5 - BARCELONA

FÀBRICA DE LLONGANISSES
la millor de la nostra terra

TELEFONS

A Seu d'Urgell, n.º 124

A Barcelona, n.º 2023

A Sitges, n.º 1383

Demaneu a tot arreu la marca

ELS PIRINEUS
Quingles i Escaler
CASTELLCIUTAT
(Seu d'Urgell)

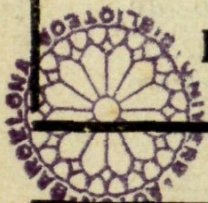
IGNASI FOLCH I TORRES

UNA DONA

Novel·la contemporània.

A TOTES LES LLIBRERIES

Preu: 3'50 pessetes.

LO GAITER DEL LLOBREGAT

Poesies de Joaquim Rubió i Ors
Amb un pròleg d'Antoni Rubió i Lluch

Edició Políglota. Volum IV, 1849-1885.

Més de 300 pàgs.

Rústega: 5 ptes. - Enquad. en tela: 6 ptes.

Editorial Altés. - Angels, 22 i 24. - Barcelona

BICICLETES. *Construcció i reparació,
i demés accessoris.*—Bailen, 85.

*Sastreria Guilemany, vestits i for-
mes tots preus.* P. Sol, 8, t. 1451-G

*Demaneu la faixa ELITE recomana-
da pel cos mèdic.*—Via Laietana, 54

*Venda d'ORTOPEDIA i articles
d'higiene maj. i det.*—Provença, 195

FRATERNUS. Agència de Negocis
Plassa Catalunya, 3, 2.º, 1.ª.-Barna.

Rellotgeria PAHISSA. Adob de re-
llotges. Joies.—Mallorca, 330.-Barc.

*Caixes cabals des de 200 ptes. totes
d'acer.*—P. Marquilló. Mallorca, 125

ESTORAS I CARPETS COCO.—Ll. Gibert.
P. Urquinaona, 8. Tel. 713 - S. P.

MOBLES (Fàbrica).—E. Dalmau
Plassos i comptat.—Mallorca, 178

MOBLES D'ART.—Decoració y res-
tauració.—València, 281

Mobles de tots preus.—A. Navarro
Casa fundada en 1892.—Balmaes, 70

NINES. Manufactura. Gran Assortit
Joaquim Costa, 21 (antes Ponent)

res. 172